

anderledes Grad, end de vilde gjøre, naar de vidste Bessed om denne Bevilling. Det er derfor, jeg har ønsket, at den høitærede Indenrigsminister vilde være at formaaе til, enten ved en Meddelelse til Rigsdagen eller ved en offentlig Bekjendtgjørelse, at gjøre det almindeligt bekjendt, hvilkе endnu ikke benyttede Bevillinger der findes hos Landets forskjellige Godsøiere med Hensyn til Inddrægtning, under Hovedgaardene eller Sammenlægning af saadan Bondejord, og navnlig en Angivelse, forsaavidt Bevillingen overhovedet indeholder en saadan Betegnelse af, hvilkе Steder den lyder paa. Der gives Bevillinger, der ikke indeholde en bestemt Angivelse af, hvilkе Lødder Bevillingen gjelder for, og af saadanne Bevillinger vil det ikke være muligt at kunne oplyse Andet, end hvad de selv indeholde; men i flere Tilfælde vil det dog være gjorligt ogsaa at paapege de visse bestemte Steder.

Det er fortellig, disse Grunde, som have ledet mig til at fremsætte denne Forespørgsel. Et andet Spørgsmaal vilde det være, om Indehaverne af disse Bevillinger, forsaavidt disse sidste ikke bestemt paapegede, hvilkе Steder det er, Bevillingerne angaae, dog ikke vilde kunne forpligtes til at udpege, hvilkе Lødder eller hvilkе Steder de ifølge Bevillingen i sin Tid agtede at inddrage. Det er muligt, at et saadant Paalæg ikke vil kunne paabydes uden gjennem en Lov; men jeg skal dog henstille til den høitærede Indenrigsminister, om han ikke maatte søle sig opfordret til at yttre sig desangaaende. Med Hensyn til Controllen med, at disse Bevillinger ikke bruges i videre Udstrækning, end selve Bevillingens Indhold tilsteder, er det meget godt, at kjende Bevillingens Indhold. En af de største Vanskeligheder for Selvtændoms Fremme har paa mange Godser navnlig været den, at medens Godsøierne kunde være villige til at sælge og Fæsterne til at kjøbe, og medens de iøvrigt mange Gange kunde komme overeens om Bilskaarene, strandede det hele Salg paa, at Godsøieren gjorde det til Betingelse, at han vilde have en vis Deel af Lodden, enten det nu var en Eng eller visse Lønder Land; thi det er naturligt, at Fæsterne meget nødig gaar ind paa, naar de kjøbe, at give Afkald paa saas-

danne større Dele af den Lod, de hidtil have havt i Fæste. Det er mig bekjendt, at denne Omstændighed paa mange Steder har bidraget til, at en Handel ikke er kommen istand, som ellers vilde være kommen istand.

Den anden Deel af Forespørgselen under Nr. 1 gaaer ud paa at faae Oplysning om, hvormange og hvilkе Exempler man har paa, at det er tilladt en Eier af Fæstesteder, at benytte et eller andet af disse Fæstesteder midt i det tidigt for visse Aar uden for Fæstet Lovgivningens, som netop byder, at de skulde gives i Brug i Fæsterens og hans Kones Levetid. Den henstaaer saaledes flere Gaarde, hvor det hedder sig, at Eierne have Bevilling til for 1, 2 eller 3 Aar at bruge dem, paa hvad Maade de ville; men der er i alt Fald steds, naar en saadan Bevilling er givet, saavidt mig bekjendt, stillet visse Bilskaar for Benyttelsen af en saadan Tilladelse. Jeg kjender saaledes Exempler paa, at man har ansøgt om og faaet en saadan Tilladelse for at kunne udvikle og forbedre Faareavl paa saadanne Gaarde, medens det tillige er mig bekjendt, at disse Steder, efterat Bevilling dertil var givet, dog ikke mere have drevet Faareavl end enhver anden Gaard, og det forekommer mig derfor, at Overholdelsen af Diemedet, hvori den er givet, aldeles ikke er sikret, naar ikke den offentlige Control kan komme til, og den kan ikke komme til, saalænge Indholdet af disse Bevillinger ikke er Publikum bekjendt.

Al disse Grunde er det, at jeg skal tillade mig at stille den Forespørgsel: Vil Indenrigsministeren bekjendtgjøre en Fortegnelse over, hvilkе Steder (Gaarde og Huse) paa Fæstegodserne det er ved Bevilling tilladt Godsøernes Eiere, Bestdere eller Bestyrere at indlægge under Hovedgaarde eller sammenlægge til større Gaarde, og som endnu ikke ere indtagne eller sammenlagte, samt over de Fæstesteder, det er overladt Eierne for nærværende Tid midlertidigt, at bruge eller lade bruge paa anden Maade end ved Bortfæstning paa Livstid?

Indenrigsministeren. Jeg har ikke været tilfunds, at lade en sliг Fortegnelse bekjendtgjøre, og jeg skal tillade mig at fremsætte